

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): **Tomáš ZEMAN**

Název práce: Trepanace lebky a její vnímání v antropologické perspektivě

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíle práce jsou formulovány poněkud široce, ale v zásadě byly splněny, byť spíše povrchně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce obsahuje po stručné charakteristice trepanací a pokusu o jejich klasifikaci a následně stručný popis lebky vzhled do počátku zájmu o fenomén trepanací. Dále popisuje snahy o vysvětlení souvislostí mezi geografickými oblastmi na základě difuzionismu a trepanace jako takové z pohledu symbolismu v antropologii. Text uzavírá poněkud nekonzistentní kapitola o přístupu biologické antropologie a některých aktuálních výzkumech.

Autorovi nelze upřít snahu opřít se o údaje různého zaměření, ale zpracování není podle mého názoru příliš náročné. Práci schází obsahová linie, která by směřovala k nějakému ucelenému pohledu na problematiku.

Rozsah použité literatury (40 knižních a časopiseckých studií včetně zahraničních) je vcelku přiměřený.

Autorem byly zcela opominuty přílohy. Podle mého názoru však měly být některé skutečnosti obrazově doloženy (např. způsoby trepanace). Práci by jistě osvěžila i další dokumentace.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Text je sepsán srozumitelně, formulace jsou jasné. Jednotlivé drobné chyby nenarušují plynulost textu, nicméně se vyskytují (např. na str. 10, první odstavec dole: chybná koncovka „u teorií P. Broci“, též stránka, předposlední řádka: chybí čárka oddělující vedlejší větu; na str. 17, 8. řádek zdola: zde nemá být čárka před jménem Squiera;; str. 47, druhý řádek druhého odstavce: chybí čárka ukončující vedlejší větu; str. 48 v Závěru, 4. řádek shora: chybí opět čárka oddělující vedlejší větu).

Pro přehled použité literatury byl zvolen méně obvyklý formát (např. tučně jména autorů, naopak bývá zvykem italicou označit název periodika a nikoliv název článku), navíc není literatura uváděna jednotně.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práce má charakter popisný. Různé názory a teorie jsou uváděny bez návaznosti (zvláště na jedné straně kulturně antropologické teorie o šíření a geografickém výskytu a na straně druhé metody studia trepanací biologickou antropologií) a bez kritického hodnocení. Nejsem si jistý, zda lze v kapitole 2.2 hovořit skutečně o klasifikacích trepanací; v podkapitole Klasifikace podle motivu bych pak spíše použil termín motivace (termín motiv má i jiné konotace a připadá mi tak zavádějící).

Popis lebky, resp. částí lebeční klenby, je do textu vřazen, aniž by byl dán do jakéhokoliv vztahu k trepanacím. Např. bych očekával údaje, na kterých kostech a v jakém rozsahu byly trepanace prováděny. Více méně pominutou a při tom zajímavou otázkou je i přežívání trepanačních zákroků a hojení ran. Obdobně mi připadá zbytečně izolovaně uvádět metody odhadu věku a pohlaví, pokud není současně hovořeno o vztahu mezi věkovými skupinami a četností a kvalitou trepanací nebo rozdílech mezi muži a ženami.

V části opírající se o difuzionistické vysvětlení rozšíření trepanací by stálo za pokus zhodnotit, jak je v souladu s předpokladem šíření trepanací technika jejich provedení apod.

Z těchto a dalších důvodů vyplývá i velmi vágní Závěr, který vlastně neříká vůbec nic.

Celkový dojem z bakalářské práce nemám špatný – práce vcelku odpovídá požadavkům a shrnuje řadu zajímavých informací. Postrádá však jakoukoliv invenci navíc a tím je zcela průměrná.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Autor několikrát zmiňuje různé možné důvody pro trepanování. Existují nějaké etnografické evidence o uvedeném fenoménu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře

Datum: 20. května 2013

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie